

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2826/2019
05.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Рудин Лагунцић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Васовић адвокат из ..., ради укидања обавезе издржавања, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 177/19 од 27.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 177/19 од 27.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 431/18 од 22.01.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и укинута обавеза плаћања доприноса за издржавање тужене – његове ћерке ББ из ..., одређена тачком II пресуде Основног суда у Старој Пазови П2 552/15 од 29.02.2016. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 387/16 од 22.06.2016. године, према којој је тужилац обавезан да на име свог доприноса за издржавање ћерке тада малолетне ББ из ..., рођене ...1998. године плаћа месечно износ од 25% од редовних новчаних примања умањених за порезе и доприносе, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, са законском затезном каматом у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије увећане за 8% поена рачунајући од доспећа сваког појединачног анuitета па до исплате, на руке законске заступнице малолетног детета – ВВ из Ставом другим изреке, обавезана је тужена да накнади трошкове парничног поступка тужиоцу у износу од 39.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 177/19 од 27.03.2019. године, ставом првим изреке, жалба тужене је делимично одбијена и пресуда Основног суда у Старој Пазови П2 431/18 од 22.01.2019. године потврђена у делу одлуке о главном захтеву (став први изреке), а делимично усвојена и побијана пресуда у делу одлуке о трошковима парнице преиначена тако што је одлучено да ће свака странка сносити своје трошкове парнице. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Наводи ревизије о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. означене одредбе нису разматрани, јер ова битна повреда одредаба парничног поступка у члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП, није предвиђена као разлог за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правноснажном пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 152/15 од 29.02.2016. године обавезан да плаћа издржавање туженој (рођена ...1998. године), у висини од 25% од својих редовних месечних примања. Тужена је у школској 2017/2018 години уписала прву годину студија на Високој ... школи струковних студија „...“ у ..., као студент који се финансира из буџета. У тој школској години тужена није положила ниједан испит, због чега је у статусу самофинансирајућег студента обновила упис исте године у школској 2018/2019 години. Тужилац је запослен и његова зарада износи 75.000,00 динара месечно. Отац је малолетног детета старости 5 година за чије потребе је месечно неопходан износ од 15.000,00 динара. Тужиочева супруга је запослена и њена зарада износи 30.000,00 динара месечно. Са тужиоцем, његовом супругом и заједничким дететом у истом домаћинству живи двоје деце тужиоцеве супруге из њеног претходног брака и отац тужиоца који је оболео од карцинома дебелог црева. Тужиочева мајка је оболела од деменције и смештена је у дом. Трошкове тог смештаја у износу од 42.000,00 динара месечно сноси тужилац. Мајка тужене је инвалидски пензионер и са супругом живи у Тужена живи у кући свог ујака, коју за становање користи и његова породица. Учествује у трошковима коришћења куће са износом од 10.000,00 до 15.000,00 динара месечно. Тужена је вокални солиста групе „...“ и од 23.01.2018. године има закључен уговор о пословној сарадњи са продуцентом у трајању од пет година. Уговором није предвиђена висина хонорара тужене али јесте њена обавеза да своје личне и породичне планове усклади са преузетим обавезама и природом посла, под претњом плаћања уговорне казне. Група чији је тужена члан наступа у земљи и иностранству. Зарада коју чланови групе на тај

начин остварују није фиксна и износи најмање 50 евра по наступу. У обновљеној првој години студија тужена је положила само два испита.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Издржавање пунолетног детета остварује се под одређеним условима. Према члану 155. Породичног закона, право на издржавање од родитеља има пунолетно дете које је неспособно за рад, док такво стање траје, под условом да нема довољно средстава за издржавање (став први) и пунолетно дете најкасније до навршене 26 године живота, под условом да се редовно школује и сразмерно могућностима родитеља (став други). Наведени услови за издржавање пунолетног детета ограничени су правним стандардом очигледне неправде, јер је ставом четвртим означене одредбе предвиђено да пунолетно дете нема право на издржавање ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље (и друге крвне сроднике из става трећег тог члана).

Због тога из законске обавезе родитеља да према својим могућностима издржава пунолетно дете које се редовно школује, произлази обавеза пунолетног детета да на време извршава своје школске обавезе – редовно полаже испите и по истеку једне школске године уписује наредну годину студија, осим ако је из оправданих разлога у томе спречено. Ове две обавезе се по правилу узајамно условљавају, тако да без извршења обавеза у односу на редовно школовање од стране пунолетног детета не може стајати ни обавеза родитеља да, у смислу члана 155. став 2. Породичног закона, пунолетном детету плаћа издржавање осим ако је до продуженог школовања дошло из оправданих разлога или тај заостатак није знатан и не може се приписати немару детета које се школује. Постојање оправданих разлога за неуредно извршавање школских обавеза, односно продужетак студија, у спору за укидање обавезе издржавања је на туженом пунолетном детету.

У конкретном случају, тужена у школској години у којој је уписала прву годину студија није положила ниједан испит, због чега је у наредној школској години обновила упис исте године студија и у тој школској години положила само два испита. Такав заостатак у извршавању школских обавеза не може се сматрати незнатним, а тужена није доказала постојање оправданих разлога за неуредно извршавање школских обавеза током студија, односно да оно није последица њеног немарног понашања.

У том контексту, имајући у виду и све друге околности случаја – личне, породичне и имовинске прилике тужиоца, али и приход који тужена остварује или има могућност да оствари као чланица музичке групе која наступа у земљи и иностранству, обавеза тужиоца да под тим околностима издржава тужену, и за време у којем она не извршава своје школске обавезе, може се подвести под правни стандард очигледне неправде по њега предвиђен чланом 155. став 4.

Породичног закона, који представља и основ за престанак његове обавезе у смислу члана 167. став 2. тачка 1. истог закона.

Из наведених разлога, нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права засновани на ставу тужене да се налази на редовном школовању и да њен статус студента није престао по неком од основа из члана 109. Закона о високом образовању, тако да има право на издржавање од тужиоца без обзира на оцену њеног успеха и темпа студирања, јер се редовно школовање не може изједначити са редовним извршавањем школских обавеза.

Тачно је да је тужена студент и да такав њен статус није престао у складу са законом који уређује високо образовање. Међутим, суштина појма „редовно школовање“ употребљеног у члану 155. став 2. Породичног закона није само у томе да дете има статус уписаног студента (финансираног из буџета или самофинансирајућег), већ и у извршавању школских обавеза детета. Издржавање пунолетног детета, у смислу наведене одредбе, има за циљ да му се омогући школовање, па зато онај студент који без оправданих разлога не полаже испите и обнавља упис претходне године студија, не може основано захтевати да га родитељ за то време издржава, а таква обавеза родитеља за њега представља очигледну неправду. Тужена у првој школској години није положила ниједан испит из прве године студија, а до закључења главне расправе (завршетка семестра у наредној школској години) положила је само два испита. Ни уз жалбу нити уз ревизију тужена не пружа доказе да се њен однос према уписаним студијама изменио и да је започела са извршавањем својих обавеза, а та чињеница се у погледу обавезе тужиоца да издржава тужену не може занемарити и редовно школовање поистоветити само са статусом студента.

Сходно изложеном на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужена није успела у поступку по ревизији, па је зато њен захтев за накнаду трошкова тог поступка одбијен и применом члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић